

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

«Μικρά Ασία: Λάμψη - Καταστροφή - Ξεριζωμός - Δημιουργία»

Την Παρασκευή 9 Δεκεμβρίου το τμήμα Ανθρωπιστικού Προσανατολισμού του σχολείου μας επισκέφθηκε με πρωτοβουλία της καθηγήτριας Ιστορίας Κατερίνας Αθανασίου την επετειακή έκθεση «Μικρά Ασία: Λάμψη - Καταστροφή - Ξεριζωμός - Δημιουργία» στο Μουσείο Μπενάκη της οδού Πειραιώς που οργανώθηκε με τη συνεργασία του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Η έκθεση παρουσιάζεται σαν ένα χρονικό του μικρασιατικού ελληνισμού, μία βιωματική διαδρομή-αναδρομή στα χαρακτηριστικά και τη λάμψη της ζωής εκεί όπως και στις περιοχές του Πόντου, της Καππαδοκίας, της Ανατολικής Θράκης και της Κωνσταντινούπολης μέσα από πλήθος αντικειμένων, φωτογραφιών, πινάκων ζωγραφικής και ψηφιακού υλικού, που αντικρίζει ο επισκέπτης κατά την είσοδό του σε αυτήν.

Ακολούθως, όπως έχουν στηθεί τα εκθέματα, μέσα από τη διαμόρφωση μίας στενωπού, παρουσιάζονται τα τραυματικά γεγονότα του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου και του πρώτου διωγμού, οι ευρωπαϊκές Συνθήκες για το τέλος του πολέμου, η ελληνική απόβαση στην Σμύρνη και η μικρασιατική εκστρατεία. Στο τέλος αυτού του τούνελ παρουσιάζεται η «καταστροφή» του 1922 και η Έξοδος των προσφύγων ενώ ακολουθεί, στην τελευταία ενότητα της έκθεσης, η ενότητα της εγκατάστασης και

ενσωμάτωσης των εκπατρισμένων στην Ελλάδα καθώς και οι επιπτώσεις που επέφερε η παρουσία τους σε πολλούς τομείς της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Συνολικά, η «ιστοριογραφική αφήγηση» δίνει μία ευκαιρία στοχασμού για το πως η μεγάλη ιστορία διαπλέκεται με τις ιστορίες της καθημερινότητας και των «απλών ανθρώπων» και πέφτει σαν κεραυνός στις ζωές τους καθώς γίνεται πόνος της προσφυγιάς, αγώνας για επιβίωση, θέληση για ζωή. Έτσι η έκθεση, ενσωματώνοντας «εγκαταστάσεις» με σκηνές και πρόχειρες αποσκευές και καταγράφοντας ψηφιακά τις αναμνήσεις και τα βιώματα των απογόνων της τρίτης και τέταρτης γενιάς προκαλεί συγκίνηση όχι μόνο μέσα από τις αναμνήσεις που ζωντάνεψαν τα κλειδιά των σπιτιών, τα τούβλα από το Λυθρί και τον Τσεσμέ, τα έργα τέχνης, τα εκκλησιαστικά και προσωπικά κειμήλια, οι ενδυμασίες, τα κοσμήματα, το χώμα που έφεραν από τις πατρίδες τους οι πρόσφυγες αλλά και από τη μνήμη που δημιούργησαν εδώ με τη ζωή και το έργο τους.

Τα περισσότερα από 1.000 εκθέματα και οι πάνω από 500 φωτογραφίες ζωντάνεψαν ό,τι ο Γκαστόν Ντεσάν αρχαιολόγος, περιηγητής και συγγραφέας, σημείωνε το 1890: «Επιπλώνουν τα σπίτια τους με μαόνι από την Αμβέρσα και το Παρίσι, κοιτούν την ώρα στα ελβετικά ρολόγια τους, πίνουν κονιάκ Αμβούργου και φτιάχνουν τα γεύματά τους με ρωσικό χαβιάρι, βούτυρο Μασσαλίας, αγγλικούς μπακαλιάρους, γαλλικές πατάτες, πέρσικο τσάι. Έτσι και διαβάσει κάποιος μερικές στατιστικές δεν μπορεί να ρουφήξει τη σούπα του σε εστιατόρια της Φράγκικης Οδού χωρίς να ανακαλύψει στο πιάτο του ολόκληρο τον κόσμο σε μικρογραφία». Αλλά και ό,τι κατέγραφε ο Αμερικανός συγγραφέας Ερνστ Χέμινγουεϊ στις 16 Οκτωβρίου 1922: «Χιλιάδες χριστιανοί πολίτες, πολλοί εκ των οποίων πεινασμένοι και με όλα τα υπάρχοντά τους πακεταρισμένα στις πλάτες τους, άρχισαν να εγκαταλείπουν τη Θράκη σήμερα καθώς ο σταυρός δίνει τη θέση του στην ημισέληνο.»

Πηγές

Κατερίνα Ανέστη, *Γιατί δεν πρέπει να χάσεις την έκθεση για τη Μικρά Ασία στο Μουσείο Μπενάκη*, iefimerida, 31/10/2022

<https://www.iefimerida.gr/politismos/ekthesi-mpenaki-mikra-asia>

Οι φωτογραφίες είναι των μαθητών/τριών.